

odjela.

Osnabrück nije slučajno izabran za mjesto održavanja ovako velikog skupa, jer se sam nalazi u području geoparka Terra Vita (www.naturpark-terravita.de), a nedaleko je i geopark Vulkan Eifel (www.geopark-vulkaneifel.de).

TERRA. vita

NATURPARK
NÖRDLICHER TEUTOBURGER
WALD, WIEHENGEbirge,
OSNABRÜCKER LAND E.V.

Uz konferenciju bio je organiziran i prvi Sajam globalnih geoparkova, koji je održan u staroj gradskoj jezgri na povjesnoj tržnici 21. i 22. lipnja. Tu su se predstavljali geoparkovi iz Europe, ali i iz Kine, ukupno oko 30, a predstavljao se i naš Geopark Papuk. Pojedini geoparkovi izložili su svoje postere, propagandni materijal, suvenire, uzorke, ali je bilo i izvorne muzike i plesa. Sajam je nažalost prekinulo jako nevrijeme koje je u tom dijelu Njemačke izazvalo velike štete, pa i žrtve. Štandovi su se potom preselili u kongresni centar, pa su bili dostupni i tijekom konferencije.

Na štandu geoparka Vulkan Eifel bila je postavljana maketa vulkana koja je povremeno "radila".

Predavanja su se na konferenciji odvijala u tri dvorane, a bilo je organizirano i 7 radionica. Tijekom skupa bio je organiziran i posjet muzeju novom informativnom centru TERRA.vision i TERRA.parku, te Varus bojištu, a nakon kongresa i dvije ekskurzije (u geopark Terra Vita i Vulkan Eifel). Nažalost, na ekskurzije nismo mogli otići, ali je i samo sudjelovanje na skupu bilo vrlo korisno. Tom smo prilikom prezentirali naš projekt geoparka na otoku Rabu, geo-pop-

Geološki profil, malo veći, u informativnom parku Terra Vita.

ularizatorske aktivnosti u Hrvatskoj, i 5. Internacionalni ProGEO Simpozij koji će se održati ovog listopada na otoku Rabu, a kojem smo organizatori.

Kongresna večera bila je organizirana na bojištu kod Varusa, gdje su u 9. Stoljeću Germani porazili Rimsku vojsku. Na tom je povjesnom mjestu izgrađen neobičan muzej sav od (hrđavog) željeza (!) u kojem su izloženi arheološki nalazi i dokumenti o tom povjesnom događaju. Na obližnjoj livadi bio je postavljan velik šator za stotinjak ljudi i s pozornicom, u kojem se održala kongresna večera. Tom prigodom su učenici osnovne i srednje škole iz Bad Essena izveli muzikal Mary and the Dinosaurs (traje 45 minuta!) na engleskom jeziku!

Scena iz mjuzikla.

Nakon večere podijeljena su i priznanja geoparkovima koji su primljeni u zajednicu europskih i svjetskih geoparkova, pa je uz ostale, priznanje dobio i naš geopark Papuk.

Slijedeća konferencija o geoparkovima održat će se u Maleziji 2010 godine!

Nakon zanimljivih dana u Njemačkoj, kući smo se vratili kako smo i došli - vlakom. Ipak, posve nov je bio doživljaj putovanja u sjedištu odmah iza vozača (kako da ga drukčije nazovem - vozi vlak) tako da se vidi kroz njegov prozor, u vlaku koji "leti" brzinom 356 km/sat!

Kornati – carstvo stijena i galebova

U okviru terenske nastave iz kolegija Geologija Hrvatske u lipnju 2008. g. posjetili smo Nacionalni park Kornati. U Murteru smo se ukrcali na brod „Otac Božidar“ (sl. 1.) zajedno s grupom bučnih školaraca, koji tijekom izleta nisu pokazivali osobito zanimanje za prekrasan krajolik, kao ni za pravila ekološkog ponašanja u parku.

Sl.1. Brod „Otac Božidar“ dolazi u murtersku luku.

Naš ljubazni vodič, nekoć isto student geologije, Vladislav Mihelčić, upoznao nas je s nizom informacija o nacionalnom parku. Park obuhvaća 89 otoka, otočića i hridi smještenih u dva niza paralelna obali (sl. 2)

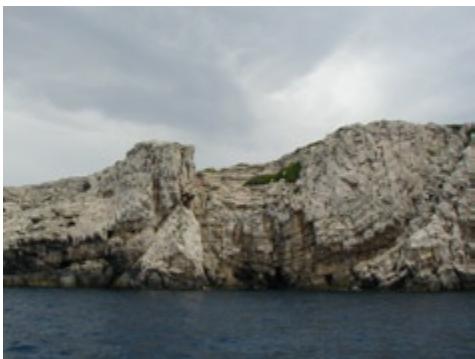

Sl.2. Turistička karta Kornata (Javna ustanova „Nacionalni park Kornati“).

Većina je otoka izgrađena od rudistnog vapnenca kredne starosti. Zbog oskudne vegetacije dobro je vidljiva slojevitost (debljina slojeva varira od 5 cm do 2 m) i tektonske strukture – bore i rasjedi (sl. 3 i 4). Vapnenci su jako okršeni, te se na otocima mogu vidjeti gotovo svi krški fenomeni: škrape, ponori, jame i mala krška polja prekrivena crvenicom. Podmorje Kornata osobito je bogato, te se ovdje, na malom prostoru, mogu naći gotovo sve zajednice tipične za Sredozemlje.

Sl. 3. Subhorizontalni, raspucani slojevi krednog rudistnog vapnenca, različite debeline.

Sl. 4. Bore i rasjedi u rudistnom vanencu.

Otoči su stoljećima u vlasništvu murterina, koji su krčenjem autohtone šume crnike oko 80 % otoka pretvorili u kamenjarske pašnjake, koje od zaraštanja bodljikavom vegetacijom još uvijek održavaju tradicionalnim paljenjem. U poljima se uzgaja vinova loza, povrće i masline. Premda su povijesni spomenici na ovom području rijetki, ipak se mogu naći dokazi o stalnom ili povremenom boravku čovjeka od antičkog doba. Najstariji su ostaci rimske vile i

Sl. 5. Utvrda na brdu Tureta.

solane, te ilirskog suhozida. Nad ilirskim suhozidom na brdu Tureta podignuta je u 6. ili 7. st. utvrda (sl. 5). Ispod nje se nalazila starokršćanska trobridna bazilika, na čijim je temeljima u 16. stoljeću podignuta crkvica Gospe od Tarca (sl. 6). U uvali Vrulje, o kojoj ime sve govori, dobili smo ručak i posjetili Hrvatsko-norveški centar za geoinformatiku (sl. 7).

Sl. 6. Crkvica Gospe od Tarca iz 16.st.

Sl. 7. Tabla Hrvatsko-norveškog centra za geo-informatiku

Ovih dana centar će biti svečano otvoren, te će se u njemu održavati tečajevi GIS-a za šиру publiku.

Na povratku u Murter pratili su nas galebovi (sl. 8), ti sretni stanovnici ovog prekrasnog svijeta, za koji je Georg Bernard Shaw napisao: „Posljednje

Sl. 8. Galebovi prate naš brod.

dana Stvaranja Bog je poželio okruniti svoje djelo, i stvorio je Kornate od suza, zvijezda i dah-a“.

Za sve koji žele znati više, informacije se nalaze na stranici: www.kornati.hr

Foto: J. Sremac, R. Drempetić, K. Fio

GPZ LEGENDE I ANEGDOTE (5)

pribilježio S. B.

Uz prof. Marijana Salopeka vezane su brojne anegdote:

U Dragi, kod Škrljeva, cesta i željeznička pruga su veoma blizu, tako da sam hodajući prugom lupkajući po alveolinskim vapnencima i mjereći položaje slojeva, lako mogao čuti kako još netko, gotovo paralelno sa mnom lupka po kamenju, ali cestom ispod mene. Popeo sam se na malu uzvisinu i video kako to lupkanje dolazi od prof. Salopeka, koji me je, dakako, došao kontrolirati, kako sam izvršio jučerašnji zadatak. Budući da se nedaleko cesta i pruga križaju, odlučio sam malo iznenaditi profesora, pa sam ga pričekao da dođe do prelaska ceste preko pruge, naglo sam izašao pred njega i pozdravio ga:

- Dobro jutro gospod profesor, kaj ste me došli malo kontrolirati?, računajući s tim da će mi reći jesam li jučer napravio sve kako treba ili ne.

Iako iznenađen i mojom pojmom i pitanjem, brzo se snašao i odgovorio:

- A ne, ne! Znate bio sam i jučer ovdje i baš ovdje sam navijao sat. Tom prilikom ispašao mi je iz ure onaj vijak za navijanje sata, pa sam ga danas došao potražiti! Ali nema ga, pa idem sad dalje. Vi ćete lijevo zar ne? Ja ću desno prema Rijeci.